

DKJL-docent

In een DKJL les heb je twee rollen: coach en gespreksleider.

In de opzetfase, beeldvormingsfase, meningsvormende fase en evaluatiefase ben je coach. Tijdens het debat, de discussie of de dialoog stap je in de rol van gespreksleider. Benoem dit ook expliciet tijdens de les.

Wat doe je als coach?

Je geeft doelgericht instructie en helpt leerlingen tijdens de les. Je moedigt aan, geeft complimenten, herhaalt de spelregels en benoemt positief gedrag. Je vraagt door, helpt leerlingen bij het kritisch nadenken, het verwoorden van hun gedachten en het ontwikkelen van hun moreel kompas.

De coach:

- zorgt doelgericht voor mede-eigenaarschap.
- is een democratisch leider, ga uit van 'goed gedrag kun je leren' (positive behavioural support) maar stel duidelijke grenzen.
- stelt vragen: hoeveel tijd heb je daarvoor nodig?
= Executieve functie, eigenaarschap & metacognitie.
- stimuleert interactie tussen alle leerlingen; praatkilometers en het gebruik van hele zinnen.
- gebruikt voorbeeldzinnen en noteer deze op het bord bij taalzwakke leerlingen.
- controleert na een instructie de luisterhouding. Vraag: "Dus wat ga je doen? Waarom ga je dat doen? Hoe gaan jullie dat aanpakken?" Check zo of de leerlingen de uitleg hebben begrepen.
- gebruikt voor alle opdrachten een klok ook als die niet in de Powerpoint staat.
- zet in op de luisterhouding en bespreekt: "Hoe ziet een goede luisterhouding eruit?" Geef positieve feedback.
- laat leerlingen in eerdere fasen van de les vaker staan als ze iets moeten presenteren. Speelt met je energie en dat van de klas.
- geeft leerlingen die hun vinger niet opsteken vaker het woord. En spreek voor het debat met hen af: "Wat heb je nodig?"

Tip

Ben je langer dan 5 minuten zelf aan het woord? Laat tweetallen dan kort uitwisselen wat zij hebben gehoord.

Wat doe je als debatleider?

Tijdens het debat, de discussie of de dialoog stap je als docent in de rol van gespreksleider. Het is belangrijk deze rollen te scheiden om een goed gesprek te kunnen begeleiden. Als je debatleider bent, begeleidt je het gesprek op de inhoud (en niet het proces)

Wil je toch procesfeedback geven? (bijvoorbeeld een spelregel herhalen of een compliment geven) Gebruik dan de time-out. Je zet de klok op stil en vertelt leerlingen dat je even uit je rol als debatleider stapt en een top of tips heeft.

De belangrijkste tip voor een gespreksleider? Luisteren! Luister actief en focus op wat kinderen zeggen. Hieronder staan tips voor een gespreksleider.

Reflectie Iedere gespreksleider heeft een kracht en een valkuil. De één vult te veel in of stelt te veel vragen. De ander is suggestief of moraliseert, zonder dat misschien door te hebben. Je wordt beter als je jezelf filmt en terugkijkt of je een collega vraagt om feedback. Gebruik onderstaande punten

Tip Bedenk voor jezelf wie je een goede gespreksleider vindt. Is er een host (bekend of onbekend) die jij goed vindt? Waarom? Wat doet diegene? Welk invloed heeft dat op het gesprek? Probeer af te pellen wat iemand precies doet en waarom je diegene zo goed vindt.

Vorbereiding

Een goede debatleider

- houdt diens mening achterwege
- geeft geen waardeoordelen
[‘oh wat een goed argument’]
- waakt voor sarcasme
- toont oprechte interesse
- weet waar die nieuwsgierig naar is
- weet waar die in het debat heen wil
- heeft zelf het argumentatieschema ingevuld & is zich bewust van de breedte van de stelling
- heeft een opbouw voorbereid [kop/romp/staart¹]
- heeft cue cards met de belangrijkste subvragen

Vorbereiding is belangrijk.
Een goede DKJL gespreksleider heeft nagedacht over het thema, weet waar die heen wil in het gesprek, welk doel die wil bereiken en heeft een aantal subvragen paraat.

¹ Zie bijlage 1

Tijdens het gesprek

uitvoering

De debatleider

- stelt duidelijke, open vragen [wie, wat, hoe, waarom, welke, waar]
- vult geen antwoorden in voor de kinderen
- houdt de mond na het stellen van een vraag (durft stiltes te laten vallen)
- zorgt ervoor dat iedereen aan het woord komt
- houdt tempo
- luistert, vat samen & vraagt door.

Stagepresence

De debatleider

- heeft een duidelijke stem
- staat krachtig op twee benen & gaat nooit door de knieën voor kinderen
- heeft een goede positie op het podium
- staat niet voor kinderen
- kijkt goed rond
- is zich bewust van diens voorkeurskant
- gebruikt non-verbale communicatie
- stelt gesloten vragen aan het publiek [waar/niet waar, eens/oneens, ja/nee]
- let op de interactie met het publiek
- kijkt actief de zaal/ de klas in

Kop-romp-staart

Begin breed, geef kinderen de ruimte om te zeggen wat zij willen.

Afkaderen van het onderwerp en verdiepende vragen stellen

Conclusie, aanbeveling & advies